

عنوان مقاله:

بازکاوی آرایه تاکید الشیء بما يشبه نقیضه و نقش شناخت آن در تفسیر قرآن

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های قرآنی، دوره 17، شماره 31 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

سید محمود طیب حسینی - دانشیار گروه قرآن پژوهی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

عباس رحیملو - کارشناس ارشد فلسفه تفسیر

خلاصه مقاله:

از آرایه های دانش بدیع که با هنجارگریزی دستوری و فریب آرای، سخن را زیبا و گیرا می کند، فن تاکید الشیء بما يشبه نقیضه است. این پژوهش پس از مطالعه کاوش های ادب سنجان در گستره تاریخ دانش بلاغت، در پی پرده برداری از سازوکار این صنعت ادبی و دلالت های معنایی گونه های آن رفته است. با کندوکاو نظری در فرایند این آرایه به دست می آید که کارکرد این فن در گزاره های هنری، می تواند همچون تاکید، مبالغه، و گاهی تعلیق به محال و شبه برهان ادبی باشد. با این دستاوردها آشکار می شود که اگر مفسری در نمونه های برجسته این آرایه در قرآن، تنها به برآیند تلاش برخی نحوپژوهان بسنده کند، دلالت های معنایی و نموده های زیبایی آیه ها را آشکار نکرده و گاه در برداشت از متن دچار لغزش می شود. آشنایی با این شیوه بلاغی، گاه از حمل بی دلیل واژگان بر معانی غیر ظاهر پیشگیری کرده و در تفسیر یکپارچه آیات با این فن ادبی نیز یاریگر است.

کلمات کلیدی:

بدیع، هنجارگریزی دستوری، متناقض نما، آشنایی زدایی، استثنای منقطع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1026049>

